

רבי שמעון אומר: לא הושוו כהנים לויים וישראלים בכפרה על שאר העבירות —

אלא: כשם שדם השעיר הנעשה בפנים שאין בו וידוי מכפר על ישראל בטומאת מקדש וקדשיו, כך דם הפר לבדו בלא הוידוי שעליו מכפר על הכהנים בטומאת מקדש וקדשיו; ונשאר וידוי הפר כדי לכפר על דבר אחר —

וכשם שוידוי של שעיר המשתלח מכפר על ישראל בשאר עבירות, כך וידוי של פר מכפר על הכהנים בשאר עבירות.

תנו רבנן: כתיב: "וכלה מכפר את הקודש, ואת אהל מועד, ואת המזבח":

"וכלה מכפר את הקודש" — זה הזאות שלפני ולפנים בין הבדים.

"ואת אהל מועד" — זה הזאות שבהיכל לפני הפרוכת.

"יכפר" אלו טומאות שבעזרות, על טומאה שאירעה בעזרה [רש"י חולין].⁽²⁹³⁾

ומי הם המתכפרים על טומאת מקדש וקדשיו בדמי הפר והשעיר [ראה הערה (294)]:

ועל ה"הכהנים" כמשמען ששגגו ונכנסו טמאים לעזרה; ועל כל "עם הקהל" אלו ישראל; "יכפר" אלו הלויים, [דלאו "עם" מיקרו, והכא "עם הקהל" כתיב, גבו"א].

הרי שהושוו כולן — בהאי "יכפר" השני [רש"י] — כהנים לויים וישראלים לכפרה אחת, ובאיזה כפרה הושוו, שהרי אי אתה יכול לומר בכפרת דמי הפר והשעיר, כי הפר מכפר על הכהנים, והשעיר על לויים וישראלים —

הוי אומר: שכולן מתכפרין בוידוי של שעיר המשתלח בשאר עבירות, דברי רבי יהודה.

על שפיכת שיריים ולומר שהיא מתנה בפני עצמה, שהרי מבואר בזבחים נב ב, דאי אפשר להביא פר על שיריים לבדם, אלא צריך להתחיל ממתנות המזבח.

ולדעת התוספות כאן, הובאו דברי הבריייתא על ענין זה ממש שמדברת המשנה.

294. כן נראה בהדיא מלשון רש"י חולין קלא ב ד"ה יכפר אלו העזרות, שכתב: על טומאה שאירעה בעזרה על הכהנים ששגגו ונכנסו טמאים לעזרה וכן לויים וישראלים וכו'; ומילות על הכהנים בודאי שהוא תחילת דיבור. ולפירוש זה, מה שאמרו בגמרא "הושוו כולן לכפרה אחת" היינו ד"יכפר" בתרא מרבה כפרה אחרת על שאר עבירות בשעיר המשתלח, וכמו שכתב רש"י כאן.

293. הבריייתא נתבארה על פי פירוש רש"י; ובתוספות שבועות יג ב [וראה תוספות ישנים וריטב"א] הקשו כמה קושיות על רש"י.

ועל כן פירשו: כי הפסוק מדבר על הזאות שכבר נזכרו בפרשה, ו"עזרות" הוא שפיכת השיריים במזבח החיצון בעזרה [ואמר "עזרות" לשון רבים, לפי שהעזרה חלוקה היא בקדושתה, עזרת כהנים ועזרת ישראל, תוספות ישנים]; ולכך נשנו כאן, הואיל ובכל הפרשה כולה נאמר "אהרן", והייתי אומר שאינו נוהג אלא בו, ובא הכתוב ללמד על כל כהן משוח בשמן המשחה או מרובה בגדים לעשות כסדר הזה.

והתוספות כאן פירשו: לענין נשפך הדם קאמר: זה לפני ולפנים — דכולהו כחדא מתנה חשיבי; דהיכל כחדא מתנה, וכן דמזבח; ולא ביארו לנו מאי "עזרות", שאי אפשר לפרש